

Posudek bakalářské práce Terezy Pokorné „Vyváženost a nestrannost názorových rubrik v deníku MF Dnes a Právo v roce 2008“

Tereza Pokorná si pro svou bakalářskou práci z hlediska mediálních studií téma tradiční, jež však nikdy není dost aktuální, protože nestrannost „seriózního“ tisku je jedním ze základních pilířů, na kterých stojí legitimita „čtvrté“ moci moderního státu. Téma je ještě aktuálnější v českém kontextu, kde se člověk až příliš často nemůže ubránit pocitu, že denní tisk je jen prodlouženou rukou PR některých firem a zájmových skupin. Volba deníků MF Dnes a Právo je z tohoto hlediska odůvodněná, neboť se obvykle předpokládá, že reprezentují opačné póly politického a novinářského spektra.

Pro nezasevěené by mohlo být překvapivé, že se práce zaměřuje na názorové rubriky, protože z laického hlediska by se mohlo zdát, že zde novináři a další aktéři prezentují jen své názory a nic tedy nevyprávějí o denících jako takových. Taková úvaha však zapomíná na fakt, že názorové stránky jsou pod editorskou kontrolou a jsou samozřejmě formovány (konstruovány) podle preferencí dané redakce a lze spekulovat, že i těch, kdo ji ovlivňují (majitelé, inzerenti atd.). Je tedy zcela legitimní analyzovat názorové stránky jako jiné části deníků, ale asi ne z důvodu, který prezentuje autorka v závěru: „v názorových rubrikách mohou dle profesních pravidel novináři své názory artikulovat, avšak i v nich by měli dodržovat nestranný přístup“ (str. 72). Nejde totiž o to, že by novináři nemohli artikulovat své názory jakkoliv se jim zamane, ale o to, že jsou jejich názory strukturované jejich ideologickými východisky, která vesměs korespondují s východisky daného deníku, jehož redakce navíc může „vybočující“ názory nechat přepracovat nebo vůbec nepublikovat.

Metodologický přístup je standardní. Kvantitativní obsahová analýza je obvyklou volbou při podobných výzkumech, protože umožňuje srovnávat velké vzorky empirického materiálu a váže se k ní předpoklad „objektivního“ měření relevantních proměnných.

Práce je po formální stránce poměrně zdařilá a logicky členěná. Únosnou míru nepřekračuje ani počet překlepů a chybějící interpunkce. Odkazovací aparát je také až na malé drobnosti konzistentní (viz str. 6: Burton, Jiráček, 2001 vs. Jiráček a Köpplová, 2003, vs. Schulz a kol. 2004). Pokud jde o teoretickou část, nabízí obvyklé penzum relevantních mediálních konceptů a teorií a dokumentuje, že se Tereza seznámila s literaturou v míře obvyklé pro bakalářskou úroveň. Seznam literatury je ale poněkud omezený a ukazuje, že Tereza vycházela především z českých překladů zahraničních publikací a byla tedy odkázána na předvýběr ze strany českých mediálních „odborníků“ a na publikace spíše přehledového typu, což lze považovat za jistou slabinu. Není mi také jasné, proč jsou velkými písmeny psána pouze jména prvních autorů? Některé formulace jsou také neobratné jako například ve věta: „Budu tedy sledovat, kterým politickým stranám a jejich zástupcům věnují zmíněné deníky v těchto článcích pozornost a jakým způsobem zde o nich referují“ (str. 6), která implikuje nedostatečné rozlišování mezi komentáři a zpravodajskými články. Je zřejmé, že komentářové stránky nelze spojovat s „referováním“ deníků o jednotlivých politických

3. října 2009

stranách. Nicméně teoretická část nabízí přijatelný základ pro analýzu empirického materiálu.

Ta je prezentována v empirické části, která nejprve správně představuje kvantitativní obsahovou analýzu a základní informace o procesu výzkumu. I při analýze postupuje standardním způsobem, kdy představuje výsledky formou přehledných grafů či tabulek a následně je komentuje a interpretuje. Přitom poměrně úspěšně využívá dříve nastíněný teoretický aparát. Nebudu zde detailně probírat jednotlivá zjištění, ke kterým Tereza došla, a omezím se pouze na konstatování, že její analýza potvrzuje závěry jiných prací podobného typu, které ukazují, že deník Právo se zdá být v českém kontextu nejvyváženějším a nejméně stranickým deníkem. Deník MF Dnes se naopak v mnohém podobá Lidovým novinám, které také výrazně straní pravicovým stranám a vymezují se vůči levicovým. Autorka sice opakovaně dochází k závěru, že oba deníky zůstávají na svých stranách politického spektra, ale mám za to, že analýza ukazuje výrazně větší tendenčnost MF Dnes, která asi těžko může aspirovat na titul hlídacího psa demokracie.

Protože je pro mne samozřejmě náročné, ne-li nemožné, objektivně hodnotit práci, na jejímž vzniku jsem se svým způsobem podílel, zaměřím se i na hodnocení procesu, který vedl k finálnímu produktu. V této souvislosti konstatuji, že Tereza pracovala poměrně systematicky, mé poznámky svědomitě zapracovávala a práci neustále vylepšovala, především pokud jde o teoretickou část. Postupně se zlepšovala i formální stránka věci. Mám za to, že řemeslnou stránku vědecké práce zvládla velmi dobře a jako vedoucí práce jsem spokojen s pokrokem, jaký udělala během několikaměsíční práce.

Vzhledem k výše zmíněnému a při zohlednění mých zkušeností s úrovní bakalářských prací navrhuji známku mezi velmi dobře a výborně v závislosti na průběhu obhajoby.

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.
vedoucí práce